

KODUTEEL

**Aastakonverentsi
kaja: kasvagem
üheskoos pühaks
templiks Issandas**

**“Läki-läki!”
Nuutsakul**

**Igavesed seadused:
üheksas käsk**

**VII suvekonverents
oli eriti
rahvusvaheline**

**Hugo Lepnurme
orel helises Belgias**

**Tallinna metodisti kiriku UUE ORELI
pühitsemise teenistus
30. oktoobril kell 10.00**

**HUGO LEPNURME mälestusoreli
esimene kontsert
30. oktoobril kell 17.00
Esinevad Hugo Lepnurme õpilased**

Ehkki kevadest on saanud sügis ja Koduteel jõudnud otse- kui märkamatu 102. numbrini, tahaksin selleski toimetaja-veerus veel kord meenutada ajakirja 100. numbril ilmumist ning jagada toimetaja rõõmu näituse üle, mis sel kuul juunikuus – just aastakonverentsi ajaks – Tallinna metodisti kirikusse üles sai pandud. On ju Pauluski omal ajal kirjutanud: “Olge ikka rõõmsad Issandas! Taas ma ütlen: Olge rõõmsad!” Suur tänu abi eest ka Piibe Piirmale, kes näituse teoks tegemisse nii nõu kui jõuga panustas.

Järgmistele ajakirjanumbritele mõeldes mõlgub seevastu meele Saalomoni tarkus, mis kirjas Õpetussõnades (15:30): “Silmade särast rõõmustab süda, hea sõnum kosutab luid-liikmeid.” Et niisugused sõnumid ja selline kosutus ka edaspidi metodistide lugemislauale jõuaks, tuletan meelde – sügisel on aeg uuendada EMK ajakirja tellimust.

KÄRT JÄNES-KAPP

“Issand on meile suuri asju teinud, me oleme rõõmsad.” (Psalm 126:3)

Fotod: Koduteel

Alates märtsi lõpust pakub Koduteel jooksvat infot ka Facebook'is.

SELLES NUMBRIS

• Superintendendilt

Taavi Hollman

Kirik peab olema

kohtumispaik 3

• Piibel

Toomas Pajusoo

Mida võime õppida kümnest

käsust? Üheksas käsk 4

• Aastakonverents 2011

Kasvagem üheskoos pühaks

templiks Issandas 6

• Meilt ja mujalt

Uudised ja sündmused 9

• Noorte nurk

Eliisabet Hollman

Noored Nuutsakul 12

• VII suvekonverents

Tarmo Lilleoja, Thea Kant

Lõikust on palju 13

• Orelifondis

Eupenis orelit kaemas 14

• In memoriam

Andrus Norak 16

• Misjon

Mark Nelson

Jumal on suur! Kolmas

Lausanne'i kongress, II 17

Esikaanel:

Metodisti kiriku noored Nuutsakul.

Foto: Lemme Aulis

Väljaandja: EMK kirjastustoimikond

Narva mnt 51, 10152 Tallinn

Tel: 6688 479

e-post:

koduteel@metodistikirik.ee

www.metodistikirik.ee/Koduteel

Toimetuse kolleegium: Anneli Klausson, Tarmo Lilleoja, Toomas Pajusoo, Priit Gregorius Tamm

Toimetaja: Kärt Jänes-Kapp

Kujundaja-küljendaja: Taimi Pärna

Kirjasaatjad: Imbi Herm (Rakvere),

Arvi Lindmäe (Saaremaa),

Irja Saksing (Kärja ja Ahja)

Kirik peab olema kohtumispaik

Meenutades juunikuist aastakonverentsi, tuletame meelde apostel Pauluse sõnu (Ef 2:19–22):

“Nii ei ole te siis mitte enam võõrad ega majalised, vaid pühade kaaskodanikud ja Jumala kodakondsed, rajatud apostlite ja prohvetite alusele, kus Kristus Jeesus ise on nurgakivi, milles kogu hoone on kokku liidetud ja kasvab pühaks templiks Issandas, kelles ka teid ühes üles ehitatakse Jumala eluasemeks Vaimus.”

Igal kristlasel on oma koht ja oma ülesanne Kristuse Ihus. Igaüks on oluline ja vajalik. Oluline on teada, milleks Issand Sind on kutsunud ja mis ülesande Tema sulle on andnud. Õigest teadmisest aga üksi ei piisa. Tuleb vastavalt sellele teadmisele Jumala Püha Vaimu juhtimisel ka teutseda. On aeg Sõna kuulaja rollist astuda Sõna tegija rolli! Kui tänapäeva kristlaskonnas millestki puudus on, siis eeskätt nendest, kes kogu südamega täidaksid oma praktilises elus Jumala tahet. Ei tule küsida, mida mina siit saan, vaid mida mina saan anda.

Paulus ütles, et kogudus kasvab pühaks templiks Issandas. Tempel oli Vana Testamendi ajal kohaks, kus oli Jumala ligiolu. See oli paik, kus toimetati lepitusteenistust. Tempel oli hoone, kus inimene kohtus Jumalaga ja Jumal inimesega. Kuigi tempel oli mõeldud eeskätt Jumala lepingurahva jaoks, tahtis Jumal oma

ligiolu anda tunda ka paganarahvaste esindajatele.

Jeesuse missioon ja apostlite teenistus kasvas kiiresti väljapoole Jeruusalemma müüre ja juudi rahva piire. Täna on evangeeliumi kuulutatud pea kõigis maades. Teotumas on juba Vanas Testamendis väljendatud Jumala soov (Jesaja 49:6): „... ta ütleb: Sellest on vähe, et sa mu sulasena taastad Jaakobi suguharud ja tood tagasi Iisraeli jäägi: ma panen sind paganail valguseks, et mu pääste ulatuks ilmamaa ääreni ...!”

Jumalale läheb korda maailma rahvaste käekäik. Tema plaan on, et keegi ei hukkuks, vaid et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele (1Tm 2:4). Meid kui Kristuse ihu on kutsutud jätkuvalt kasvule. Issand jagab oma annid ja ehitab oma kogudust, et võiksime olla templiks, kus ilmub Jumala ligiolu ja kus leiab aset Tema tundmine. Kirik peab olema koht, kus kohtuvad Ju-

mal ja inimene. Meilt kui koguduselt eeldab see eelkõige kasvumist selle missiooni mõistmises ja valmisolekus seda praktiliselt ellu viia. Me ei ole siin eeskätt endi jaoks, vaid maailma jaoks – et Issanda pääste ulatuks ilmamaa ääreni.

Augustikuisel EMK VII suvekonverentsil keskendusime lõikuse temale. Jeesus ütles, et lõikust on palju ja käskis palvetada, et lõikuse Issand läkitaks välja töötajad oma lõikusele. See on Issanda lõikus ja töö tuleb teha Tema korralduste ja juhtnööride järgi. Issand vajab neid töölisi, kes on varustatud Tema andidega. Paludes anname end taas sel sügisel Issandale üle ja laseme meis endis teostuda Jumala missioonil. Nii saab Tema meid välja läkitada valmivat lõikust koguma. Aeg lendab kiiruga lõpu poole ja Jumal soovib, et lõikus saaks sisse toodud!

Soovin sulle isiklikku kasvumist Jumalas, Tema Sõnas ja Tema tahte igapäevases praktilises täitmisel. Panusta oma aega, ressursse ja palveid nii, et koguduse vaimulik elu rikkastuks, kasvaks ja Jumala au saaks võimsalt esile tulla. Täienegem üheskoos Püha Templina Issandas!

Viljakat sügis-talvist tööaastat!

TAAVI HOLLMAN
EMK superintendent

Mida võime õppida kümnest käsust?

Üheksas käsk

TOOMAS PAJUSOO

Sa ei tohi tunnista oma ligimese vastu valetunnistajana!

2Ms 20:16; 5Ms 5:20

Teisisõnu võiks öelda, et üheksanda käsu fookuses on tõe ja teise inimese maine respektierimine. Kuna kristlasele on tõde eluviisiks, ei sünni tal rääkida valet teiste kohta. Ometi ei ole see välistatud inimese patuse päritolu tõttu, mispärast üheksas käsk hoiatabki kahjustamast ligimese nime. Selleks on mitmeid mooduseid: keelepeks, laim, kuulujuttude levitamine.

Tark Saalomon ütleb oma õpetussõnadetes (10:18): “Kes ajab laimujuttu, on alp.” Piibel hoiatab inimest otsest valetunnistamisest. Mõned kirjakohtad Vanast Testamendist: “Ära levita valekuuldusi! Ära löö kätt õelaga, et sa ei saaks valetunnistajaks!” (2Ms 23:1) Ja: “Valetunnistaja ei jää karistusest, ja kes seipitseb valesid, ei pääse.” (Õp 19:5)

Miks meid on kästetud rääkida tõde? Teeme targasti, kui pöördume tõellika Jeesuse enda juurde, kes ütleb Johannese evangeeliumis (14:6): “Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu.” Ühes teises kirjakohtas (Jh 8:32) ütleb Jeesus: “... ning tunnetate tõde, ja tõde vabastab teid.” Jeesus on tõde ja temal pole valega midagi pistmist. Kui elame Jeesuses Kristuses, austame tõde ja oma ligimest.

Pealegi Jumal vihkab valet. Selle kohta võib taas lugeda Õpetussõnadetes (6:16–19): “Neid kuut asja vihkab Issand, jah, seitse on tema hingele jäledad: ülbed silmad, valelik keel, käed, mis valavad süütut verd, süda, mis seipitseb nurjatuid kavatsusi, jalad, mis kiiresti jooksevad kurja poole, valetun-

nistaja, kes väidab valet, ja see, kes külvab riidu vendade vahel.” Ja veel (Õp 25:18): “Mees, kes valet tunnistas oma ligimese vastu, on otsekui vasar, mõök ja terav nool.”

Peame meeles pidama, et miski pole peidetud Jumala silme eest. Nagu ütleb Taavet (Ps 139:2): “Sina tead, millal ma maha istun ja millal ma tõusen; sa mõistad kaugelt ära mu mõtted.”

Üheksas käsk tuleb meelde, et peame õppima rääkima tõde ja mitte valet. Jeesus ütleb Mäejutluses (Mt 5:37) selgelt: “Iga teie “jah” olgu “jah” ja iga “ei” olgu “ei”, aga mis üle selle, see on kurjast.” Seega on rääkimine tõsine asi. Peame oma keelekasutust kontrollima.

Lugedes näiteks prohvet Jesaja kirjeldust muistse Iisraeli kohta ja võrreldes seda nüüdismaailmaga, tundub, et inimsüda pole eriti muutunud. Jesaja ütleb (59:4): “Ükski ei süüdistata õiglaselt ja keegi ei lähe kohtusse tõe nimel: loodetakse tühja peale ja räägitakse valet, sigitatakse pahandust ja sünnitatakse kurjust.” Isikliku kasusaamise nimel räägitakse tänapäevalgi valet, mis toob kaasa pahandust ja inimestevahelist kurjust. Usklikud peavad vastukaaluna pimedusele andma edasi seda tõevalgust, mis on Kristuses Jeesuses. “Valelikud huuled on Issanda meelest jäledad, aga ustavad on temale meeleepärased.” (Õp 12:22)

Vale ja vale ja vale

Hollandi eetikaproffessor Jochem Douma on eristanud kolme liiki valesid: esiteks pahatahtlik vale, mis on otsest taunitav ja mille eesmärk on tei-

si petta; teiseks naljatooniline vale, mis on veidi komplitseeritud, sest sellega püütakse teisi inimesi lihtsalt lõbustada (inimesed saavad üldiselt kohe aru, et tegemist on naljaga, ja huumor isenesest ei tee kellelegi viga, aga olukord muutub, kui tõe ja vale elemente on raske eristada ning naljatooniline vale põhjustab pettumust ja on pilkav (meest, kes petab oma ligimest ja ütleb “Ma teen ju ainult nalja”, on Piiblis võrreldud meeletu mehega, kes ammu tuliseid surmanooli; vt Õp 26:18–19); ja kolmandaks hädavale, mida tavaliselt seostame olukorraga, kus inimene tarvitab valet oma naha päästmiseks, tahtes end süüst puhtaks pesta. Ent otsetõlkena ladina keelest tähendab hädavale (*mendacium officiosum*) valetamist ligimese kasuks. Selline hädavale, mida Douma silmas peab, ei tee ligimesele kahju, vastasel korral oleks tegemist üleastumisega üheksandast käsust. Ärgu keegi arvaku, et õigustan hädavale kasutamist. Ometi leiab ajaloost näiteid, kus *mendacium officiosum* on päästnud inimesi. Kõige klassikalisem hädavale teise inimese kasuks on näide juutide varjamisest Teise maailmasõja ajal. Kui nad oleksid natsidele tõe väljarääkimisega üles antud, oleksid paljud juudid mõrvatud. Küsimus on, kas peaksime sellist teguviisi hukka mõistma?

Olukord, kus hädavalet kasutatakse teise inimese päästmiseks, on siiski ekstreemne. See võib tulla kõne alla üksnes juhul, kui kaalukausil on teise inimese elu. Vanast Testamendist võib tuua näitena hoor Raahabi, kes kasutas hädavalet kahe Iisraeli maakuulaja päästmiseks (vt Joosua 2 peatükk).

Enda elu päästmiseks võib Jumala Vaim vajaduse korral anda ise sõnad suhu. Douma toob näite, kuidas kord aetud taga mennoniitide usujuhti Hans Bussherit. Too istunud parajasti kaarikus koos teiste reisijatega, kui jälitajad jõudnud kaarikuni ja küsinud: “Kus on Bussher?” Bussher tõusnud püsti ja kü-

sinud kaarikus istujailt: “Kas Bussher istub teie seas?” Kõlas korrektne vastus: “Ei.”

Uustestamentlik üldprintsip valetamise kohta on toodud apostel Pauluse kirjas efeslastele, kus ta kutsus esmalt meid riietuma uue inimesega, kes on loodud Jumala poolt elama tõe õiguses

ja vagaduses. Seejärel apostel lisab (Ef 4:24–25): “Seepärast jätke vale ja rääkige tõtt oma ligimesega, sest me oleme üksteise liikmed.”

Lõpuks üheksanda käsu praktiline rakendus: kui meie elus peaks olema mingi ebaausus, kas enese, Jumala või kaasinimese suhtes, siis palume, et Ju-

mal katsuks läbi meie südame. Lõpetuseks Jaakobuse sõnad (2:8), mis panevad i-le punkti: “Te teete hästi, kui te tõepoolest täidate kuninglikku seadust kirjasõna järgi: “Armasta oma ligimest nagu iseennast!” Siis oleme tõepoolest võimelised rakendama oma elus üheksandat käsku. ■

Mõtteid üheksanda käsu kohta

ANNE SALURAIID

Käsk “Sa ei tohi tunnistada oma ligimese vastu valetunnistajana” kuulub üheksandana käskude kogumikku, mida nimetatakse ka Jumala kümneks sõnaks (*deka logos*). Need käsud on loomult apodiktised, teisisõnu niisugused, millele ei vaielda vastu ega ole need ka vaidlusobjektiks. Käsud on Jumala öeldud sõnad, mida tuleb täita. Põhjus on selles, et kümnes käsus peegeldub Jumala enda olemus. Nii võiks öelda, et käsk valet mitte tunnistada annab teada, et Jumalale on omane tunnistada tõtt. Näiteks “Su õigus on õigus igavesti ja su Seadus on tõde” (L 119:142) või Messia kohta öeldu: “Tõeõpetus oli tal suus ja pettust ei leitud ta huulilt” (Ml 2:6), ehk Jeesuse sõnad: “Kui te armastate mind, siis pidage minu käske! Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, ..., Tõe Vaimu” (Jh 14:15–17, jt).

Inimsuhete juurde tagasi tulles võib seaduse tunnistajate kohta leida ka kirjakohta (5Ms 19:15–21), milles öeldakse valetunnistajate kohta järgmist: “Kui valetunnistaja astub üles kellegi vastu, süüdistades teda mõnes üleastumises, ..., ja vaata, kui tunnistaja on valetunnistaja, kes on valet tunnistanud oma venna kohta, siis te peate temaga talitama nõnda, kuidas tema mõtles talitada oma vennaga. Nõnda kõrvaldage kurjus eneste keskel!” Et valetunnistaja ei jää karistusest, öeldakse ka Õpetussõnadest (19:5): “ja kes sepitseb valesid, ei pääse”.

Jumalasõna ütleb niisiis tõsiseid sõnu valetunnistuse vastu ega salli seda mingil kombel. Loomulikult selle kurja loomuse tõttu. Õpetuslikel eesmärkidel toob Pühakiri selle kohta ka mitmeid näiteid. Mõelgem näiteks Joosepile, kes kaotas oma staa-

tuse Pootifari majas viimase naise valetunnistuse tõttu (1Ms 39:14), või viinamäe omanikule Naabotile, kes kaotas tema kohta esitatud valetunnistuste pärast elu (1Kn 21:12–16). Või Jeesusele enesele, kelle maine kahjustamiseks vastased valetunnistusi sepitsetsid. Pole kahtlust, et tunnistused, mis kahjustavad inimese positsiooni või head nime või võivad maksta isegi ta elu, on olemuselt kurjad. Eriti ohtlik oli valetunnistus aga Piibli-päevil, mil kohtumõistmine sõltus täiel määral tunnistajate ütlustest ning tehtud otsus jõustus kohe.

Kuigi antud käsud olid vastuvaidlematuks täitmiseks, oli neil ka laiem tähendus. Sest vaatamata tõsiasjale, et (mitmed) dekalooži käsud on käitumisnormina leidnud aktsepteerimist ka hilisematel ajastutel väljaspool Iisraeli kogukonna piire, on need algselt ilmutatud ikkagi Jumala äravalitud rahvale. Andes teada, mil viisil suhtub Jumal oma rahvasse ja mida Ta viimase heaks on teinud, kutsuvad käsud üles käituma oma ligimese suhtes sarnaselt Jumalaga. Nii võib öelda, et kümme käsku on õndsusvahend kõige kõrgemas mõttes – käsk on tee osadusse esmalt Jumalaga ja siis kaasinimesega. Seda taibates mõistetakse ka Piiblis nii palju kõneainet pakkunud käskuulekuse tähtsust.

Käskudest kinnipidamisest sõltus Iisraeli kui kogukonna enda tugevus. Kui kohtuotsus langetati valetunnistuse põhjal, õonestas niisugune tunnistus mitte ainult kohtuniku autoriteeti, vaid kohtupidamise usaldatavust üldse. Ebaõiglasel otsusel avaldasid omakorda mõju inimeste oma-

vahelistes suhetes, olgu või igapäevases läbikäimises.

Oletame näiteks, et ühe teatud perekonna liikmed rivaalitsevad omavahel ja kasutavad isiklike eesmärkide saavutamiseks valet oma lähedaste vastu. Kaheldamatult puuduks niisuguses perekonnas usaldus üksteise vastu, kuid veelgi enam – sel puuduks ka usaldus väljaspool, kuna ebaterved suhted ei jääks märkamata. Usaldamatuse tulemusena saab ühelt poolt nõrgestatud pere terviklikkus ja tugevus, teiselt poolt aga rikutud selle maine: kas nende öeldu ja tehtu on tõsiseltvõetav?

Sama analoogi võib kasutada selgitamiseks üheksanda käsu ja Iisraeli suhet (nagu Teise Moosese raamatu kontekst seda eeldab). Nimelt peetakse Iisraeli puhul loomulikuks rääkida temast kui valitud rahvast. Küsigem siis, mis mõttes valitud? Pühakiri vastab küsimusele nõnda (2Ms 19:4–6; vt ka 1Ms 12:2, 3 ja Mt 28:19, 20): “Te olete näinud, mida ma olen teinud

Nii võib öelda, et kümme käsku on õndsusvahend kõige kõrgemas mõttes – käsk on tee osadusse esmalt Jumalaga ja siis kaasinimesega.

egiptlastele, kuidas ma teid olen kandnud kotka tiibadel ja kuidas ma teid olen toonud enese juurde. Ja kui te nüüd tõesti kuulate minu häält ja peate minu lepingut, siis te olete minu omand kõigi rahvaste hulgast, sest minu päralt on kogu maailm. Te olete mulle preestrite kuningriigiks ja pühaks rahvaks.”

Erinedes oma usu olemuse/Jumala ning elukorralduse ja kogukonnasiseste suhete poolest, lisaks suhtumises võõrastesse, oli valitud rahva ülesanne tunnistada maailmale Loojast. Käsul “Sa ei tohi tunnistada oma ligimese vastu valetunnistajana!” oli ja on seega kogu käskkogumikus äärmiselt oluline koht. ■

Kasvagem üheskoos pühaks templiks Issandas

EMK aastakonverents 2011 tuli kokku Tallinna, seda vahe-
tult enne jaanipäeva –
21. ja 22. juunil.

Aastakonverents algas ja lõppes traditsioonilise jumalateenistusega. Nende vahele mahtusid plenaar- ja eristungid, piiskopi kohtumine ordinatsioonikandidaatidega, ilmikute koosolek, mida juhatas Jana Tamm, ning vaimulike koosolek, mida juhatas piiskop Alsted, hommikupalvus Eddie Foxilt, pildistamine ning kohvi- ja söögipausid virkadelt perenaistelt.

Pisikesed aruandehetked suure sees

Nagu ikka, moodustasid aastakonverentsi olulise osa aruanded. Superintendent Taavi Hollman oli seekord lahendanud oma kokkuvõtete tegemise nii, et andis selle raames paariks minutiks sõna ka iga koguduse pastorele. Nii kuulis kõrge kogu, kuidas

- **Reeküla** kogudus tähistas möödunud aruandeaastal sajandat juubelit,
- **Tallinna** koguduse orelifond on lõpetamas oreliehitust ja vene kogudus on panustanud abieluelsele nõustamisele,
- **Pärnus** toimib jätkuvalt juba 1990. aastatel alustanud suvekool,
- **Aseri** kogudus pidas kahenädalast lastelaagrit ja aitab lastel kooliülesandeid teha,
- **Kundas** hakati näitama filme ja toodi sellega kirikusse noored, kes on sisustanud endale noorteruumi, kus aktiivselt tegutsevad,
- **Narvas** on alanud lastetöö ja pas-

Fotod: PRIIT GREGORIOS TAMM

Hetk EMK aastakonverentsi avateenistusel kirikusaalis.

tor vajaks hädasti eluruume, sest sõidab praegu Narva eestikeelsele jumalateenistusele Kohtla-Järvelt kolme bussiga,

■ **Ahjal** surus paks lumi puruks kuuri katuse, mille parandamisel tulid appi Tallinna koguduse noored täiskasvanud,

■ **Haapsalus** peeti möödunud aasta jaanuaris oikumeenilist ristimisteenistust,

■ **Jõhvi** koguduses on ruumid kitsaks jäänud ja loodud on MTÜ Puuetega Laste Päevatugikodu, mis on koostööprojekt Jõhvi linna sotsiaalosakonnaga,

■ **Kohtla-Järvel** peeti jõulude eelõhtut, kuhu kutsuti koguduseliikmed oma peredega, mis tõi kirikusse sõbrad ja pereliikmed, kes varem kirikusse pole tulnud,

■ **Kuressaare** koguduse hoone on seest ja väljast renoveeritud, ent kogudus vajab uut vaimulikku,

■ **Sakussaare** kogudus on liikmepealt kõige enam annetanud ja palju toetanud Rakvere koguduse tööd,

sest mitmeid üritusi on Sakussaare ja Rakvere koguduses tehtud ühiselt,

■ **Rakvere** kogudusse on võetud vastu neli uut liiget ning tegutseb pühapäevakool ja edeneb lastetöö,

■ **Räpina** kogudus rõõmustab uut pastorit Ele Pajut suure hoole ja eel-
tööga, olles igaks pühapäevaks koristanud, ahju kütnud ja armulaua ette valmistanud, oodates vaid, et pastor tuleks ja teeniks,

■ **Ruusmäel** on kaks korda kuus korraldatud lastele käsitööringi, kuna mitmetel lastel pole võimalik huviringides käia, ning laste tehtud käpiknukkudega valmistati ette jõulunäidend, millega külastati mitmeid paiku,

■ **Kunda** kogudus tähistab juulis 2011 jumalateenistuse ja grillipeoga vabas looduses kümnendat aastapäeva,

■ **Viitka** kogudus on saanud viis uut liiget, korraldab enam kui poolesaja osavõtjaga noorteüritusi ja teeb koostööd Võru kogudusega,

■ **Võru** kogudus on oma hoonest

välja kolinud Päästearmee ruumidesse, kuna koguduse enda hoones on käimas sisetööd, ning Võrus on tegutsemas Brasiiliast tulnud vabatahtlik Livia Telles,

■ **Tartus** on Priit ja Jana Tamm teinud PREP-koolitusi paarisuhte tugevdamiseks ning kogudus kinkinud kõigile oma pühapäevakoolilastele Piiblid,

■ **Tapa** koguduses käib koos palju pühapäevakoolilapsi,

■ **Keila** kogudus ostis ja püstitas kiriku ette telgi, et pakkuda seal kohvi, teed ja kirjandust linna inimesteni jõudmiseks.

EMK arvudes 2010/2011

Superintendendi aruandest selgus veel, et juriidiliselt on Eesti Metodisti Kirikul 26 kogudust, aga tegutsevaid 24, sest Kohila ja Tallinn-Koidu koguduse likvideerimine on vormistamisel. Teisalt on avaldanud soovi liituda EMK-ga kristlik kogudus "Taassünd", mida juhivad pastor Stanislav Ossipov, kes on lõpetanud EMK Teoloogilise Seminari ning rajanud koguduse Venemaal Satkas ja Tallinnas Mustamäel.

2011. aastat alustas EMK 1693 liikmega, kellest 168 on ristitud ja 1525 tunnistavad liikmed.

Pastoritena on EMK-s teenimas 25 ordineeritud vanemat, neist neli kaplaniteenistuses ja üks Ühinenud Metodisti Kiriku Globaalteenistuses, viis kohalikku pastorit ja kaheksa aastakonverentsi prooviliiget. Diakonina teenivad kaks ordineeritud diakonit ja üks aastakonverentsi prooviliige. Tegevvaimulikke on seega kokku 41, vanemaordinatsiooniga emeriitvaimu-

likke kuus. Superintendent meenutas ka, et möödunud aasta 4. juulil toimus pidulik jumalateenistus Narvas, kus paluti koguduse teenimise astumisel õnnistust pastor Erkki Sepale (loe pikemalt Koduteel 3(98)/2010), ning 28. novembril peeti pidulikku jumalateenistust Rāpinas, kus paluti õnnistust pastor Ele Pajule (loe KT 4(99)/2010). Jumalat on põhjust tänada selle eest, et oleme saanud veidikene pastorete paljaks tösta.

Olulisem tööaastast 2010/2011

EMK sisulise töö osas tundis superintendent rõõmu möödunud aastal toimunud piirkondlikest palve- ja visioonipäevadest, mis moodustasid osa suuremast plaanist jõuda EMK rakenduskava koostamiseni (loe KT 1(100)/2011), mais Pärnu Agape kirikus peetud jutlustajate jututoast, mille läbiviimise eest avaldas tänu Üllas Tanklerile, EMK VI suvekonverentsist "Effata!" (loe KT 3(98)/2010), mida pidasime 5.–7. augustini 2010 Aarannas ja mis päädis kaheksa inimese ristimisega. Teoks on saanud ka kaks pastorete osadus-, palve- ja õppepäeva Tallinnas: 17.–18. septembril 2010, külalisena teenimas Chuck Killian USA-st, ning 11.–12. veebruaril 2011, külalisena teenimas Wilfried Bolay.

Jätkuvalt on külvanud head vaimulikke mõju Eesti Emmause tee-

Jana Tamm tutvustamas EMK arengukava.

konnad, kuhu 2011. aastal kutsuti osalema Pihkva metodiste. ÜMK Pihkva koguduse pastor Kim on avaldanud selle eest EMK-le oma tänu.

EMK on jätkanud eestikeelse Päevasõna üllitamist (Päevasõna ilmumise 75. aastapäeva tähistamisest loe KT 4(99)/2010), sadakond venekeelset, mis ilmub nime all Mesto Vstretsh

(Kohtumiste paik), tuuakse sisse Venemaalt. EMK töötajad on sisustanud saated "Südame ja mõistusega" Pereraadios. Eesti Rahvusringhääling tegi raadioülekanne Tallinna koguduse esimese jõulupüha teenistusest. 2010. aastal üllitati kaks ingliskeelset uudislehte MethodEstonia, mis mõeldud Eesti Sõpradele Ühendriikides (loe KT 2(97)/2010). EMK lastetöötajad teevad kaastööd ajakirjale Päikesekiir, Lii Lilleoja ja Meeli Tankler ajakirjale Kristlik Kasvatus.

Majandamise vallas esitas EMK kultuuriministeriumile taotluse saada toetust kirikuhoonete energiasäästlikumaks muutmiseks. Ent seoses CO₂-projektide lõpptähtajaga 2012. aasta lõpus ning juba töösse võetud peaaegu 500 projektiga ei ole Riigi Kinnisvara AS võimeline uusi projekte teostama, millest tulenevalt kultuuriministerium EMK projekte rahandusministeriumile ei edastanud.

Sõpradest, külalistest ja koostööst

EMK-d külastas juunis 2010 piiskop James Swanson, kes muu hulgas osales aktiivselt aastakonverentsi programmis (loe KT 3(98)/2010). Märtsis 2011 külastas Eestit sel suvel ametisse astunud Inglise metodisti kiriku president Leo Osborn (loe muljeid KT 2(101)/2011). Jõhvi Petlemma kogudus on saanud uue sõpruskoguduse, milleks on ÜMK Chapelwoodi kogudus Houstonis Texases.

EMK 2011. aasta aastakonverentsi ühispiilt.

EMK osaleb jätkuvalt Eesti Kirikute Nõukogu tegevuses: Taavi Hollman, Toomas Pajusoo, Olav Pärnamets ning Priit Tamm ja Artur Pöld vastavalt teoloogia- ning arengukava ja eelarvekomisjoni töös. Kuulume Eesti Evangeelsesesse Allianssi, kus superintendent Taavi Hollman on jätkanud asepresidendina ja Robert Tšerenkov juhtimistoimkonnas.

Superintendent vastutab kiriku vaimuliku töö ja teenimise eest, ent lisaks lasub superintendendi õlgadel kirikuvalitsuse esimehe töövastutus, mis tähendab, et tuleb tegeleda ka majandusküsimuste ning kiriku huvide kaitsmisega mitmel tasandil. Viimasest annavad aimu kas või välisreisid, mille raames superintendendil on tulnud EMK-d esindada. Möödunud tööaasta jooksul kogunes neid näiteks kümnekond, muu hulgas Iisraeli, keskkonverentsi kokkusaamistele Taani ja Rootsi, ühe peakõnelejana Metodisti Maailmanõukogu rahvusvahelisele noortekonverentsile (ICYC) Lõuna-Koreasse, kauaaegse toetajaorganisatsiooni Ny Start i Öst 20. tegevusaastapäevale Norrasse, Läti Metodisti Kiriku aastakonverentsile Liepasse, Eesti sõprade koosolekule Nashville'i jm. Superintendendi reisid on sõltunud sellest, kas kutsujad on olnud valmis katma kulud, sest EMK-l vastavat ressursi napib. Sel põhjusel jäi superintendentil tänavaugustis osalemata ka näiteks Metodisti Maailmanõukogu konverentsil Aafrikas.

Valimised ja otsused

Järjekordne kolmeaastane superintendenti ametiaeg sai aastakonverentsiga läbi. Taavi Hollman sõnas oma aruannet alustades, et kui ta esimest kolme aastat võis nimetada kohanemise ajaks, siis teist nimetaks ta kindlalt tööperioodiks. Ta tänas Jumalat armu ja õnnistuse eest, mida Tema on lasknud osaks saada, samuti kõiki kaas- ja koostöölisi ning eestpalvetajaid, eriti aga abikaasat Merlet, kes on ustavalt tema kõrval teeninud. Veel lisas kuus aastat superin-

tendendiks olnud Taavi Hollman: "Oleksin valmis ameti üle andma. Kui aga konverents otsustab teisiti, olen valmis Jumala abiga tööd jätkama."

Aastakonverents valis Taavi Hollmani ühehäälselt EMK superintendendiks ka järgmiseks kolmeks aastaks. Konverents kinnitas ka kirikuvalitsuse koosseisus piiskop, superintendent, Meeli Tankler, Marjana Luist, Robert Tšerenkov, Rein Laanester, Tõnu Kuusemaa, Artur Pöld, Kaupo Kant ja Kärt Jänes-Kapp. Sellega astusid kirikuvalitsuse koosseisust välja aastakümneid selle tööse panustanud Toomas Pajusoo ja Olav Pärnamets.

EMK nominatsioonikomisjoni liikmeteks valiti Aleksandr Fjodorov ja Tarmo Lilleoja, ordinatsioonikomisjoni liikmeks piiskopi ettepanekul Ele Paju. Aastakonverentsi prooviliikmeteks õnnistati Joel Aulis ja Andres Kapp.

Eestimaast kaugemal, ÜMK Generaalkonverentsil, mis peetakse 24. aprillist 4. maini 2012 Tampas, esindavad EMK-d vaimulikdelegaadina Taavi Hollman ning ilmikdelegaadina Meeli Tankler. Keskkonverentsi delegaadiks valiti ilmikutest Thea Kant (asendusdelegaadid Tarmo Lilleoja, Tanel Tamm, Marjana Luist) ning vaimulikest Üllas Tankler (asendusdelegaadid Priit Tamm, Kaupo Kant ja Gita Mednis).

Aastakonverents pidi võtma seisukoha ka seoses Rootsi metodistide sooviga ühineda teiste konfessioonidega (loe KT 4(99)/2010). Olukorda tutvustanud piiskop Alsted'i sõnul loodi Rootsis 4. juunil 2011 uus denominatsioon, millega 80,7 protsendi ehk enamushäältega ühinesid ka Rootsi metodistid. Uues konfessioonis on 80 000 liiget (metodiste 3000, koos ristitutega 5500, baptiste 15 000 ja misjonikiriku liikmeid 70 000). Uus denominatsioon on siiski alles loomise protsessis. Sellel on juhtnõukogu, kuid pole juhti ja puudub veel ka nimi. EMK aastakonverentsil pandi hääletusele ettepanek: "Kui uus denominatsioon luuakse, siis Eesti aastakonve-

rents toetab Rootsi metodisti kiriku ühinemist selle denominatsiooniga." Toimunud kirjaliku hääletuse tulemus kirjutati aastakonverentsi protokoll, aga seda ei avalikustata enne, kui on hääletanud kõik meie piirkonna aastakonverentsid.

Aastakonverents kinnitas kõik esitatud aruanded ja ka EMK rakenduskava aastani 2015.

Sihid 2011/2012

EMK superintendent sõnas oma ettekande lõpetuseks, et nagu on rõhutatud ka EMK arengukavas, on edaspidi oluline arendada EMK identiteeti, et mõistaksime senisest paremini, kes me kirikuna oleme – jõuaksime ühtse arusaamiseni, mis on metodism Eesti Metodisti Kirikus.

Vastvalminud rakenduskava valgusel kutsus Taavi Hollman üles nimetama aastat 2012 võimalusel "Hea majapidamise ja kümnise aastaks": "Oleme seadnud sihiks leida EMK-le kinnisvara haldaja ja majandusjuht. Aprilli lõpus esitasime Inglise Metodisti Kirikule ka avalduse võimaliku toetuse saamiseks vastava palgafondi loomisel."

Rakenduskavas on sõnastatud ka vajadus toimiva mentorluse süsteemi ja mentorite järele, kellega vaimulikud võiksid oma elu ja teenimist jagada ning regulaarselt palvetada. Eesmärgiks on vaimulike täiendõppe kava juurutamine ja arenguvestlused pastoritega. Järgmisel aastal on sihiks ka koguduste vaimuliku tegevuse aruannete otsene lisamine aastakonverentsi kavasse, et pastortel avaneks võimalus jagada, mis kogudustes on toimunud, millised on probleemid ning tulevikusihid.

Ja ehkki tundub, et alles see oli, kui tähistasime metodistliku ärkamise sajandat aastapäeva, seisab meil järgmisel aastal ees juba 105. aastapäeva pidamine. 2012. aasta konverentsi ajaks lepiti kokku 19.–21. juuni, selle toimumispaiga otsustab kirikuvalitsus.

KT

Piiskopi määramised 2011–2012

Superintendent: Taavi Hollman
Aseri: Viktor Batov, Dmitri Semjonov (abipastor)
Haapsalu: Urmas Rahuvarm
Jõhvi Petlemma: Artur Pöld
Jõhvi (vene): Artur Pöld
Keila: Viktor Batšinski, Mihhail Batšinski (abipastor)
Kohtla-Järve: Sergei Sutškov
Kunda: Andrei Spiridenko
Kuressaare: Arvi Lindmäe
Kärša: Rein Laaneser
Narva: Erkki Sepp
Paide: Johannes Kakko
Paldiski ja Paldiski koguduse Kohila tööpunkt: Boris Zujev
Pärnu: Tõnu Kuusemaa
Rakvere: Hans Lahi
Reeküla: Heino Seppel
Ruusmäe: Enno Sarik
Räpina: Ele Paju
Sakussaare: Hans Lahi
Sillamäe: Vladimir Beregovoi
Tallinn (eesti): Toomas Pajusoo, Olav Pärnamets, Taavi Hollman, Joel Aulis (noortepastor);
Tallinn (vene): Aleksandr Fjodorov, Juri Tšerenkov, Robert Tšerenkov, Anton Djurjagin (noortepastor)
Tapa: Joel Rang
Tartu: Priit Gregorios Tamm
Viitka: Tea Land
Võru: Kaupo Kant
Ühinenud Metodisti Kiriku Globaalteenistuse (GBGM) misjonisekretär:
 Üllas Tankler
*Eesti Metodisti Kiriku haridus-
toimkond, Eesti Evangeelsete
Üliõpilaste Ühendus:*
 Maire Ivanova
KAPLAN: Eesti Kaitsevägi:
 Raivo Nikiforov, Jana Laaneser;
*Sotsiaalse Rehabilitatsiooni
Keskus:* Maksim Kiiranen,
Tartu Vangla: Olavi Ilumets;
*Harku ja Murru Vangla,
Lääne Prefektuuri Arestimajad:*
 Johannes Kakko;
*ABIKAPLAN: Politsei- ja Piirival-
veamet:* Andres Kapp
Misjonipastor: Andrus Kask
*DIAKON: Eesti Evangeelse
Alliansi Evangelismi- ja misjoni-
toimkond:* Mark Nelson
*EMK Teoloogilise Seminar
rektor:* Meeli Tankler
Vaba aasta: Maie Ilumets

Tallinnas 22. juunil 2011

Teoloogilises Seminaris

Kevadel lõpetas EMK seminari **K**juba XIII lend, septembrist algas uus, järjekorras kaheksateistkümnes õppeaasta.

Sooviavaldused õpingute alustamiseks tuli seminari saata 26. augustiks. Nende põhjal on teoloogiaõpinguid alustamas 13 tudengit, nende seas 2 metodisti ja 5 soome-ugri kaugõppijat. Kaugõppes asub seminaris teoloogilist haridust omandama ka Rumeenias äsja sündinud Ühinenud Metodisti Kiriku esimese kohaliku koguduse pastor.

20. juunil toimunud lõpuaktusel anti diplomid 11 lõpetajale, neist 3 olid metodistid. Üks metodisti lõpetajatest, Jelena Povilaviciene, sai kevadel Leedu Ühinenud Metodisti Kiriku aastakonverentsi prooviliikmeks ja on teel diakoniordinatsiooni poole. Lõpudiplomi sai teiste hulgas ka Koduteel kujundaja-küljendaja Taimi Pärna. Lisaks nimetatutele lõpetasid seminari veel Risto Abel, Julia Kalašnikova, Olga Klimovitsch, Eha Lõhmus (*cum laude*), Heidi Meier (*cum laude*), Vitali Mirosnitšenko, Aet Reinhold (*cum laude*), Ly Treuman ja Jevgenia Tsoi.

Seminar läbis kevadel ka akrediteerimisprotsessi ning kiriku aastakonverentsil võis rektor Meeli Tankler kinnitada, et EMK TS on saanud akrediteeringu järgnevak kolmeks aastaks. Ühtlasi tänas ta kogudusi, kes on pannud kokku annetused seminari toetuseks ja osalesid 22. mail eestpalves seminari pärast.

Kiriku aastakonverents kinnitas ka seminari eestseisuse, kuhu kuuluvad Eddie Fox, Randy Frye, John Harnish, Thomas Harrison, Mary Ann Smith, Jim Jackson, Dan Johnson, John Landis, piiskop Christian Alsted, superintendent Taavi Hollman, dekaan Anne Saluraid, Olav Pärnamets, Sergei Sutškov, Inese Budnika, Knut Refsdahl, esindaja Ühinenud Metodisti Kiriku kõrghariduse komiteest (*General Board of Higher Education*) ja rektor Meeli Tankler.

Foto: PRIIT GREGORIOS TAMM

Seminari eestseisuse liige Eddie Fox võttis osa ka EMK tänavusest aastakonverentsist, öeldes muu hulgas järgmist: “Kui külastan Eesti järgmisel aastal, on Eesti aastakonverents mu kodukonverentsi, Holstoni aastakonverentsi järel järgmine konverents, kus olen kõige sagedamini viibinud. Kui oleks võimalik, siis tahaksin olla teie aastakonverentsi auliige. Te ei ole pisike kirik, teil on oluline koht Metodisti Maailmanõukogu liikmena.”

Et seminari eelarve oli aastakonverentsi ajal äsja eestseisuse poolt tehtud paranduste tulemusena alles viimistlusprotsessis, volitas aastakonverents eelarvet kinnitama kirikuvalituse, tehes ühtlasi üleskutse viia kogudustes läbi erikorjandus seminari heaks enne augustit 2011 ning maikeus, kui seminar on EMK eestpalvekalendris.

KT

Naabrite juures

Läti metodistid **L**pidasid augustis 90. sünnipäeva, Soome metodistid rajasid uue koguduse, Leedu metodistid said 1. septembrist taas täisajaga superintendendi.

Läti Metodisti Kiriku superintendent Gita Mednis jagas aastakonverentsil Tallinnas oma rõõmu, et möödunud tööaastal said nii Liepa kui Cesis kogudus endale hoone. Eredamate aspektidena tõi ta esile ka neljal päeval toimunud 24-tunnise palveketi ning nädalapikkuse palvekonverentsi, samuti Lootuse Festivali. Superinten-

dent Mednis rõhutas, et Läti Metodisti Kiriku suhted Eesti aastakonverentsiga on tihenenud. Näiteks kogunesid möödunud aasta detsembris Pärnusse esimesele ühiskoosolekule Balti riikide ordinatsioonikomisjonid. Läti metodistidel on olnud võimalus osaleda koguduste rajamise koolitusel M4, koos Leedu kirikuga soovitakse panustada koguduste kasvu koolituse korraldamisse 2012. aastal. Läti Metodisti Kirik on seadnud eesmärgiks, et iga pastor läbiks koos väikese grupiga jüngrikursuse. Augusti viimasel nädlavahetusel tähistas kolmeteistkümne kogudusega Läti Metodisti Kirik 90. sünnipäeva.

Leedu Metodisti Kiriku aruande esitanud Raimondas Piecia nimetas möödunud aasta olulisema momendina kiriku 110. aastapäeva. Leedu metodistid on tugevad humanitaarabi jagamisel ja diakooniatöös. Leedu Metodisti Kirikus on viis vanemaordinatsiooniga pastoreid ning viis on teel ordinatsiooni poole. Ka on Leedus nüüd uus superintendent – senine Ukraina superintendent Bill Lovelace, kes külastas Leedut korra kuus, on 1. septembrist täisajaga Leedus. Leedus tegutseb kaks jutlustamispunkti, mis loodetakse peagi registreerida kogudustena.

Põhjanaanbrid seevastu on juba jõudnud niikaugele, et asutasid Tampere lähistel Pirkkalas 3. augustil uue metodisti koguduse. Pirkkala koguduse asutamisega kasvas soomekeelsete metodisti koguduste arv Soomes tervelt kümnendiku võrra – üheksalt kümnele. Pastor Jan-Markus Jeromaa kogus uue koguduse loomisest huvitatud esimest korda kokku juba 2009. aasta sügisel. Ettevalmistuste, planeerimise ja palvetamise järel korraldasid pastor Jeromaa ja tema koguduse rajamise meeskond 1. augustil, pärast viiepäevast kuulutusnädalat Pirkkala keskväljakul, esimese koosoleku, kuhu kogunes sadakond inimest. Soome aastakonverents ja piiskop Christian Alsted andsid oma õnnistuse koguduse rajamisele juulis. Formaalse kinni-

Foto: PRIIT GREGORIOS TAMM

Läti metodistide superintendent Gita Mednis kõnelemas Tallinnas aastakonverentsil.

tuse sai koguduse rajamine 3. augustil. Superintendent Pasi Runoneni sõnul koondab kogudus hetkel 35 täiskasvanut ja ligi paarkümmend last. Pirkkala kogudus peab jumalateenistusi kaks korda kuus pühapäeva õhtupoolikuti. Kord kuus käivad koos emad ja beebid, kolmapäeviti koguneetakse palvetama ja õppima kristluse põhitõdesid. Pirkkala koguduse tegevistega saab tutvuda nende veebilehel <http://www.pirkkalankotiseurakunta.fi/>.

KT

Eesti nelipühilased tähistasid kiriku kahekümnendat aastapäeva

Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Lavajumalateenistus peeti 17. augustil 1991. aastal tollases Sakala keskuses murranguliste sündmuste keskel, kui taassündis Eesti riik.

EKNK-le pandi alus üle kahekümne aasta tagasi, kui Eestisse saabusid kolm väliseestlast – Allan Laur Torontost, Harry Leesment Adelaide'ist ja Märt Vähi Fredericonist. Täna kuulub Eesti Kristlikku Nelipühi Kirikusse 32 eesti-, vene- ning viipekeelset kogudust, mis tegutsevad kaheksas praostkonnas.

EKNK tähistas oma kahekümnendat sünnipäeva muu hulgas konverentsiga “Kogudus – tõuse ja sära!”, mida peeti nelipühi kiriku keskuses 19.–21. augustil. 20. augustil osales Eesti nelipühikiriku kahekümnenda aastapäeva üritustel ka superintendent Taavi Hollman, kes andis üle EMK tervituse ja kingituse.

KT

Metodistid Haapsalu Missiol

Laupäeval, 20. augustil peeti Haapsalu Lossihoovil Eesti taasiseseisvumise 20. aastapäevale pühendatud oikumeeniline tänujumalateenistus.

Koos teiste Eesti Kirikute Nõukogu liikmeskirikute esindajatega osales üritusel ka EMK superintendent Taavi Hollman, kellel oli eesõigus osaleda eestpalvetes, paludes eriti just Riigikogu eest, kus sünnivad meie elu kujundavad maised seadused. Taavi Hollman palus Riigikogu liikmetele avatud südant ja ergast südametunustust, et nad suudaksid arvestada valijate soovide ja vajadustega ning Jumala igaveste seadustega, et jätkuks rahva hea käekäik, suureneks usaldus ja austus ning oleks tagatud inimväärikus.

Metodistid laulsid ka teenistusel üles astunud 300 lauljaga ühendkooris, olles selleks kohale sõitnud ka näiteks Tallinnast ja Pärnust.

Taasiseseisvumispäeva tähistamiseks Haapsalus ja Läänemaal peetud Missio 2011 tänuväljandisse “Laul ja vabadus” mahtusid muu hulgas veel ka vastrenoveeritud Haapsalu Jaani kirikus toimunud konverents ning lastepäev. 23.–25. augustil toimus Haapsalu toomkirikus EELK koraalimaraton, millel lauldi algusest lõpuni läbi kogu luteri kiriku lauluraamat – kokku 484 laulu.

Haapsalu metodistide kaasalõomisest Missio-üritustel rääkis pastor URMAS RAHUVARM nii: “Seoses Missioga oli eriliselt aktiveerunud Pereraadio pere, kellega meil on kauaaegsed koostöösidemed. Kuresaare Pereraadio tegi pildiraadiot, nii et interneti kaudu võis näha otsepeilt nii tänujumalateenistust kui ka konverentsit. Seni rohkem Tartu Pereraadio nime all tuntud seltskond aga tegi ajalugu meie kirikus – kui seni olime saatnud ainult salvestisi, siis 19. ja 22. augustil läksid meie stuudiost esmakordselt eetrisse otse- saated, hommikuprogrammid. Eriti tore oli kohtuda ja armsat osadust pidada tublide Pereraadio tegijatega, kes olid üle maa Haapsallu kokku tulnud.

20. augustil oli Piiskopilinnuse värvatorn avatud palvepaigaks, omaette või koos vaimulikuga. Kes soovis vestelda ja koos palvetada, kes kirjutas palvesoovi sedelile ja vaimulik tegeles sellega hiljem, aga palvelisi oli vähemalt minu kahetunnise valvekorra ajal üllatavalt palju.

Õhtupoolikul toimus suur ühine tänujumalateenistus lossiaias, kus EKN-i liikmeskirikud olid esindatud kõrgeima tasemeni. Ühendkoor mõjus massiivsusega, muusikaliselt pakkus enim Matis Metsala bänd, Joel Luhametsa jutlus vääriskorduvat ülelugemist-kuulamist ja meelde jäi Tiit Salumäe moto: "Saame olla tegijad või kõrvaltvaatajad. Olgem tegijad!"

Peale "vaikse Vaimu-kohina" kõnetas Taevas meid veel ilmaga – ilmataede ennustas vihmahooge ja marutuult, aga sobivamat ja kaunimat ilma kui jumalateenistuse ajal tegelikult oli, poleks osanud väljagi mõelda. Kord langes peaaegu selgest taevast mõni üksik tiba, justkui meenutuseks, et võinuks minna ka teisiti.

Tõepoolest, paljud asjad võinuks minna teisiti ka Eestimaa ja rahvaga. Et meil kui väikerahval on oma keel, kultuur ja omakeelne heal tasemel haridus, et meile on antud iseseisvus kaks korda ühel sajandil, on vastu inimlikke arvestusi ja selge märk Taevas soosingust, mida peaksime tänulikult kalliks pidama.

21. augustil kõneles meie kogudusele Hanspeter Nüesch, Agape Europe Šveitsi osakonna juhataja. Muu hulgas rääkis ta Euroopa eri paigus, tuleval aastal ka Tallinnas korraldatavast Kristus-päevast. Samal õhtul oli meie kirikus ühine tänu- ja palveõhtu eesti ja soome keeles, kuna suur osa Missio üritustega seotud inimesi on Soomest. Nädala sees pidas Soome evangelist Ilkka Puhakka kolm sisetunni, neist ühe ka meie kirikus.

Missio koraalimaratoni puhul oli Haapsalut külastamas mitmeid koori ja mõned astusid heade kolleegide juhatusel ka meile sisse, näiteks Mihkel Kukk ja Rapla koguduse koor ning Tiit Kuusemaa ja Puhja

koguduse ansambel Dionysius. Tore kristlik osadus oli kõigiga.

Kuigi nägin oma silmaga ainult ühe noormehe usuletulekut ja sedagi teises koguduses, hindan käesoleva aasta Missio-üritusi kõrgelt eriti just usurahva osaduse kinnitajana ja aktiivseks. "Tõesti on õige ja kohus ja hea tuua kõigis paigus kiitust ja tänu" Jumalale, kelle armust on meie kodumaale taas iseseisvus antud ja hoitud, sealhulgas lahedad võimalused Jumala ja ligimeste teenimiseks nii isiklikult kui ka Kirikuna."

KT

Apteegi tänava maja saab koduks toomkoolile

Tallinna piiskoplikus toomkirikus allkirjastati 15. augustil leping seitsmesaja aasta pikkuse ajalooga Tallinna toomkooli taasavamiseks.

Lepingu osapooled on EELK Konsistorium, EELK Tallinna Piiskoplik Toomkogudus, Tallinna Vanalinna Hariduskollegium ja Miikaeli Ühendus, lepingut kinnitas oma allkirjaga ka EELK peapiiskop Andres Pöder. 24. augusti Eesti Kirik kirjutab, et toomkooliga ajalooliselt tihedalt seotud olnud Eestimaa rüütelkonna esindaja Henning von Wistinghausen on lubanud: ka rüütelkond hakkab jälgi, kuidas koolil läheb.

1. septembril läheb toomkooli esimesse klassi 27 õpilast. Sel aastal õpitakse Püha Miikaeli kooli alluvuses ja tihedas koostöös Vanalinna hariduskollegiumiga, kus toimuvad kunsti-, muusika- ja kehalise kasvatuses tunnid. Toomkooli päris oma koduks kujuneb esialgu EMK maja Apteegi tänav 3, mille ruumid antakse toomkooli käsutusse kirikutevahelise koostöölepinguga.

KT

Pärnu Agape üheksakümnene

Laupäeval ja pühapäeval, 27.–28. augustil toimusid EMK Pärnu Agape koguduse 90. aastapäeva pidustused.

Pärnus käis ka EMK superintendent Taavi Hollman, kes osales lau-

päeval kokkusaamisel, kus vaadati nii tagasi koguduse 90-aastasele ajaloole kui ka tulevikku. Superintendent jagas Agapes ka üldkiriklikku viisiooni eelolevateks aastateks. Pühapäeva hommikul osales Taavi Hollman Pärnu koguduse piiblitunnis ja pidulikult jumalateenistusel.

Agape koguduse infolehe sõnul jäädvustati pärast pühapäevast jumalateenistust tulevaste põlvete jaoks foto koguduse 90. aastapäeva kirikulistest ning sünnipäevatoridi juurde kuulati tervitust ja häid soovide edaspidiseks. Huvilistel oli võimalik vaadata väikest väljapanekut koguduse ajaloost.

KT

Aldersgate Renewal Ministries meeskond Eestis

28. septembrist 11. oktoobrini korraldab Eestis kaks koolitust Aldersgate Renewal Ministries.

Aldersgate Renewal Ministries on 1977. aastal loodud mittetulundusühing, mille eesmärk on aidata Ühinenud Metodisti Kiriku kogudusi saada täidetud, juhitud ja väestatud Püha Vaimu ning andidega, et täita paremini oma teenimistööd maailmas.

Eestis korraldab 8-liikmeline meeskond kaks koolitust: 30. septembrist 1. oktoobrini teemal "Issand õpeta mind palvetama" Nuutsaku koolituskeskuses Viljandimaal ja 7.–8. oktoobrini teemal "Elu Pühas Vaimus" Tallinna Metodisti Kirikus.

KT

Koduteel õnnitleb kolleegiumi liiget ANNELI KLAUSSONIT, kes tähistab 22. septembril 60. sünnipäeva!

NOORTE NURK

Noored Nuutsakul

“Läki-läki” kutsus metodisti kiriku noored 7.–10. juulini peetud suvelaagrisse.

SEEKORD koguneti Nuutsaku puhkekeskusesse, mis asub Viljandist lõuna pool. Laagri teemaks oli “Läki-läki”, mis tähendas, et peame olema valmis minema välja, misjonipöhlule. Piibli kirjakoht vastavalt laagri teemale oli võetud Luuka evangeeliumi 10. peatükist (salm 1): “Aga pärast seda määras Issand veel seitsekümmend [kaks] ja läkitas nad kahekaupa enese eele igasse linna ja paika, kuhu ta ise tah-tis minna.”

Laager oli nagu laager ikka: toredad mängud, vaba aeg paadiga sõit-miseks või lihtsalt sõpradega koos olemiseks ning loomulikult aeg Jumalale, mis on kristlike laagrite puhul tähtsaim. Igaks päevaks oli mõeldud uus lähenemisnurk laagri teemale, ent kõik need olid omavahel tihedas seoses. Jutlustajaid oli ka päris

mitu, nii oma kirikust kui ka väljast-poolt. Noortele käisid rääkimas Märt Saar, Kuldar Kaljuste, Meeli Tankler, Urmas Sassian ja Taavi Hollman. Mõtteid jagasid veel Livia Telles, Lea Palo, Lemme Aulis ning noored ise. Pärast teenistusi avaldasime kuulnud teemadel oma arvamust Wesley-gruppides. Tegutsesid töötoad, kus sai õp-pida, kuidas anda head tunnistust, mida tähendab apologetika ja kui-das saada üle hirmust tunnistada. Loodan, et kõik laagris olijad said ideid, kuidas olla hea misjonär!

Järgnevalt mõned laagriliste arva-mused.

“Laager oli väga õnnestunud ja eri-ti meeldis see, et oli hea vaimulik osa. Ülistus ja jutlused olid head. Meeldis ka veel see, et õhkkond oli tore. ☺”

“Livia rääkis meile armastusetegu-dest, mis tegelikult võivad mõjutada inimesi meie ümber rohkem, kui suu-dame ette kujutada. Ükski heategu, hea sõna või kallistus ei lähe raisku. Jumal teeb inimestes selle läbi oma töö, kuigi see ei pruugi meile alati nähtav olla.”

“Sellised laagrid on hea võimalus tulla eemale argielust, et Jumalat ülis-tada ja teenida. Saab paariks päevaks kõik ära unustada, ennast vabalt tun-da ja veeta mõnusat aega inimestega, kellega on hea koos olla.”

“Kõikidest jutlustest sain hulga-li-selt häid mõtteid, kuidas tunnistada ja olla tunnistuseks. Mulle meeldis jutlus “Minu elu, võimas tunnistus”. See aitab mul mõista, et teinekord on meie teod ja elu palju rohkem tunnis-tuseks kui kellelegi kohustusest rää-gitud evangeelium.”

Soovin kõigile toredaid viimaseid suvepäevi ning kohtumiseni järgmi-ses laagris!

Kui oled huvitatud, siis infot EMK noortelaagrite kohta leiad interneti-aadressilt metonoored.wordpress.com ning seda jagavad kõik noortejuhid meie kogudustes üle kogu Eesti!

☺

LIISU
EMK Tallinna
kogudus

Lõikust on palju

THEA KANT, TARMO LILLEOJA

Ta ütles neile: "Lõikust on palju, töötajaid aga vähe. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötajaid ..."

Luuka 10:2

Fotod: THEA KANT

4.–7. augustini toimus EMK VII suvekonverents. Giideoni laager Aa rannas pakkus taas majutust ja toitlustust ning telkidega aitas konverentsi traditsiooniliselt Saksa metodistide telgimisjon, mille esindajad olid samuti eelmistest aastatest tuttavad.

Kui üldiseks juhtlauseks oli valitud "Lõikust on palju", siis igal päeval juhindus programm vastavast päevateemast.

Lõikust on palju minu peres

Kava järgis juba välja kujunenud suvekonverentsi korraldust. Esimesel päeval peeti avajumalateenistus, jutlustajaks Ele Paju. Ta sidus oma pere kogemused Jabesi palvega Vanas Testamendis (1Aj 4:10): "Ja Jabes hüüdis Iisraeli Jumala poole, öeldes: "Oh, õnnista mind rohkesti ja laienda mu maa-ala! Olgu su käsi minuga ja päästa mind kurjast, et mul vaeva ei oleks!" Järgnes kontsert Timo Ligelt, kes meisterliku ülistusjuhina oli meie suvekonverentsil külas juba teist korda.

Lõikust on palju Eestis

Teine konverentsipäev algas piiblitunniga teemal "Lõikus", mille pidas EMK Teoloogilise Seminari rektor Meeli Tankler. Põhjaliku piiblitunni jälgimist lihtsustas kavalehele lisatud temaatiline lühiülevaade. Päev jätkus Wesley-gruppide arutelu ja valikseminaridega, mis käsitlesid ülistust, evan-

gelismi, paarisuheteid ja kogudustele suunatud programme. Õhtuse äratuskoosoleku jutlustajaks oli Tallinna vene koguduse vaimu-

lik Aleksandr Fjodorov, kes aitas heita pilgu evangeelsele tööle vene rahvusest eestimaalaste hulgas. Vanematele osavõtjatele lõppes öhtu ühise filmivaatamisega. Hiljuti valminud mängufilm John Wesley elust (sünkroontõlkega eesti keelde) haaras kindlasti vaatajad kaasa.

Lõikust on palju kogu maailmas

Kolmanda päeva juhatas sisse ülistus- ja palvekoosolek Brasiilia noorte-grupi juhtimisel. Brasiillastel, kes on juba mitu aastat ustavalt Eestit külastanud, oli oma lõunamaise tulisusega konverentsil väga oluline roll nii noorteõhtute kui palveteenistuse korraldamisel. Võib arvata, et see erakordne sõprusuhte meist nii kaugel elavate eksootiliste vendade-õdedega veelgi tugevneb.

Misjonitööd kaugel Venemaal tutvustas perekond Bishop, kes on kolinnud Austraaliast Kaug-Itta Habarovskisse, et aidata sealseid lastekodulapsi.

Ka õhtune teenistus jätkus misjonitöö toetuse tähe all, misjonikorjandus tehti kahel sihtotstarbel: EMK Narva koguduse bussimisjoni ning välismisjonitöö toetuseks. Oma tunnistuse andis teenistusel Hiina päritoluga Valgevenes usule tulnud noor vend Zhang Ziaotian, kes on doktoriõppes Tartu ülikoolis, jutlustas Võru koguduse pastor Kaupo Kant. Päev lõppes misjoniõhtuga suures telgis, kus Zhang Ziaotian tutvustas Hiina kultuuri ning kristlaste olukorda. Noorteõhtu juhti-

Ristimisteenistus mererannal.

sid Aseri noored ning jutlustajaks oli Erki Katus Stockholmi Eesti nelipühikogudusest, mis muide kasutab Stockholmi metodisti kiriku hoonet.

Paluge siis lõikuse Issandat!

Konverentsi võttis kokku pühapäevahommikune jumalateenistus, mis algas nelja inimese ristimisega mererannas. Teenistus jätkus telgis, kus jutlustas EMK superintendent Taavi Hollman. VII suvekonverents lõppes armulaua ning tänapalvega.

Konverentsi korralduslikku koormat kandsid peamiselt Võru, Viitka, Pärnu, Aseri ja Jõhvi koguduse inimesed, kel on juba piisavalt kogemusi, et sedalaadi suurüritus ladusalt läbi viia. Läbimõeldud organiseerimisest andis tunnistust ka paralleelse lasteprogrammi pakkumine, Wesley-gruppide kogunemised, huvitavad valikseminarid, palvetelgi töö, kristliku kirjanduse müük jm.

Konverentsilt käis läbi 181 inimest ja tõenäoliselt oli see senistest suvekonverentsidest kõige rahvusvahelisem. Osavõtjate päritolumaade järgi olid lisaks Eestile esindatud kindlasti veel Soome, Rootsi, Venemaa, Moldovaavia, Brasiilia, Tšiili, Hiina, Saksamaa, Austraalia ja USA.

Suvekonverentsikuul täitus kaheksakümmend aastat Eesti iseseisvuse taastamisest. Vabadus annab põhjust olla Jumalale tänulik, aga ka hoolida nii lõikusest kui töötajatest kõikjal maailmas!

Lasteprogramm.

Eupenis ORELIT kaemas

Uusi oreleid ei ehitata tänapäeval liiga sageli ilmselt kusagil Euroopas. Küllap on veel harvemad sellised õnnelikud juhused, et ühe Eesti oreli valmimine langeb kokku orelimeistri töökoja uute ruumide avamisega. Aga just nii on asjad kulgenud Hugo Lepnurme mälestusoreli ehitamisel.

Fotoc: Koduteel

See avas Tallinna koguduse oreliõpradele huvitava võimaluse võtta ette reis Belgiasse, et minna vaatama kuulama oma oreli tutvustamist ja esimest ülesastumist Euroopa südames.

Schumacheri oreli töökoja uute ruumide avamise algus oli määratud jaanipäevaks kella kuueks pealelõunal. Külla oodati rohkem kui sadat külalist eesotsas Belgia saksakeelse

piirkonna minister-presidendi Karl-Heinz Lambertzi ja Eupeni linnapea Elmar Keutgeniga. Hugo Lepnurme nimelisest Orelifondist ja Tallinna kogudusest olid Eupenisse sõitnud pastor Toomas Pajusoo koos abikaasa Heidiga, professor Hugo Lepnurme tütar Virve Soode koos abikaasa Matiga, Koduteel toimetaja koos abikaasa Andresega ning Tarmo Lilleoja ja Harry Välja. Eestit esindas peale Tallinnast kohale sõitnud oreliõprade ka kultuuriatašee Kadri Jauram. Juba mõned päevad varem oli uut töökoda ja Eesti jaoks valmivat oreli käinud kaemas Eesti Rahvusringhäälingu Brüsseli korrespondent Kadri Kukk, kelle valminud saatelõiku, mis oli Aktuaalses Kaameras eetris 26. juunil, on huvilistel võimalik praegugi ERR-i veebilehel vaadata.

Guido Schumacheri tervitussõnade järel kõnelesid nii minister-president kui linnapea, sõna võttis ka orelimeister Schumacheri ametivend Gerard Pels. Tervitused Eestist andis edasi pastor Toomas Pajusoo. Uue töökoja ruumide pühitsemise õnnis-

tussõnad ütles roomakatoliku kiriku dekaan Helmut Schmitz, kes on ühtlasi orelimeistri kodukoguduse preester. Orelil mängisid meie orelifondi konsultant Göran Grahn ja mitmed Belgia orelikunstnikud – Liege'i konservatooriumi professor Anne Froidebise, Hasselti katedraali organist Johan Hermans ja Andrea Koroscha. Üks ette kantud muusikapaladest oli kirjutatud ... neljale jalale.

Eesti on saamas endale ajaloo esimest oreli, mille ehitamisel järgitakse prantsuse orelimeistrite traditsioone. Orelisse on kavandatud 22 registrit ja 2 manuaali ning 1700 vilet. Suurt kaalu omavad prantsusepärasest oreli puhkpilliregistrid, nagu oboe, trompet, tromboon (*posaune*) jne.

Praeguste kavade kohaselt saabub orel Tallinna 26. septembril. Oreli paigaldamine kestab 5. oktoobrini ja häälestamine 22. oktoobrini. Oreliga avajumalateenistus on plaanis pidada 30. oktoobril algusega kell 10 ja pidulik kontsert samal päeval kell 17.

Tallinnast Eupenisse sõitnud orelisõbrad (vasakult): Mati Soode, Virve Soode, Kärt Jänes-Kapp, Andres Kapp, Toomas Pajusoo, Heidi Pajusoo, Harry Välja, Tarmo Lilleoja. (vt ka fotosid tagakaanel!)

Kas nägime Euroopa kristliku pärandi jätkuvat elujõulisust?

TARMO LILLEOJA

Kuigi sageli kuuleb Eestis Brüsselile suunatud kirumist, kujunes minu esimene külaskäik Euroopa Liidu pealinna igati meeldivaks kogemuseks. Põhjusti selleks oli mitmeid. Kogu reisi vältel kogesin külalislahkust, nii Kärdi sõbranna kodus, dominikaani munkade juures öömajal olles ning muidugi ka orelimeister Schumacheri juures Eupenis. Teiseks võimaldas oreliehitusega seonduv heita pilgu ühele vanale Euroopas veel säilinud traditsioonilisele käsitööhärale. Orelisõbrade ühine Eupenis meister Schumacheri uues töökojas oli üllatavalt suurejooneline sündmus.

Küllap on uhiuute orelite ehitamine Lääne-Euroopas küllaltki harv nähtus ja väärib sealgi laiemat tähelepanu, rääkimata Eestist. Seltskondliku vestluse käigus selgus huvitav tõsiasi, mille peale vähemalt mina poleks ise tulnud. Kui imestasin külaliste suure arvu üle, sain teada, et selle moodustasid peamiselt ümberkaudsete maade teised oreliehitajad ja nende pereliikmed. Seega oli mingis mõttes tegemist tänapäevase vastega keskaegsele oreliehitajate tsunfti kokkutulekule.

Et minu jaoks seostub orel eelkõige vaimuliku muusikaga, siis võib uute orelite ehitamises (ja vanade renoveerimises) ehk näha Euroopa kristliku pärandi jätkuvat elujõulisust ...

Meelde jääv reis Belgiasse: unistused täitumas

MATI SOODE

Jaanipäeval oli suureks elamuseks osavõtt orelitöökoja avamispidustustest Belgias ja selle esmasündinu orelisõbrade esitamine. Otsekui Ristija Johannese sünnipäeva kingituseks on see orel pühendatud teenima sõnumit Jumalalt. Mis on see sõnum? Vahest see, et paranda ge meelt, sest taevariik on ligidal.

Sümboolne on seegi, et ühest televiisoritehasest sai Jumala sõnumi

edastamise vahendite tehas. Eks viledega orel ole kui Püha Vaimu tuul, mis muusikaliste helide kaudu jõuab ka kõige tuimema ja usuleigema inimese sügavusse. Orel on otsekui hing kirikusaalis. Alles nüüd saame tunda kirikuruumi lõplikku valmimist.

Et nägime Brüsseli kaunist raekoda ja käisime linnaekskursioonil, on juba teisejärguline ja hoopis teise jutu teema.

Metodisti rahupreemia Nigeerias töötavale katoliiklasele

Metodisti Maailmanõukogu 2011. aasta rahupreemia anti Nigeerias töötavale Rosalind Colwillile, kes on viimastel aastatel keskendunud peamiselt vaimse tervise probleemidega inimeste abistamisele.

Katoliiklasest Colwill, kes on õppinud sotsiaaltöötajaks, alustas Nigeerias tööd leeprahaigetega, olles ühtlasi Briti Metodisti Kiriku partneriks. Ta puutus kokku pidalitöve ohvrite vaimse tervise probleemidega ning teadvustas seeläbi üha enam vaeste aafriklaste psüühiliste haiguste ja õpiraskuste küsimusi. Ta kogus toetust kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil ning pani väikeses Kagu-Nigeeria külas Itumbauzos aluse Amaudo (tõlkes Rahu küla) kogukonnale, kus püütakse pakkuda probleemidele terviklikku lahendust ning kogukondlikku hooldust. Projekt on toetanud sadu täiskasvanuid ja lapsi oma kodus, pakkudes neile haridust, koolitust ja toimetulekuskursusi, et seeläbi vähendada viletsust ja ennetada näiteks kodutust.

Preemia anti Rosalind Colwillile üle Lõuna-Aafrikas Durbanis, kus 4.-8. augustini peeti Metodisti Maailmanõukogu konverentsi. Tseremoonia oli liigutatav, sest Colwill saabus Lõuna-Aafrikasse hoolimata hiljuti teda tabanud insuldist. KT

Rosalind Colwill

Andrus Norak

27. märts 1958 – 22. juuli 2011

Sest tema silmad on igäühe teede peal ja ta näeb kõiki tema samme.
Iiob 34:21

Suve keskpaigas kutsuti igavikku Andrus Norak – teoloog, mõtleja, esseist, poet, tõlkija, blogija, raadiohäääl, pastor, jutlustaja, kaplan, õppejõud ja õppija ... abikaasa, isa, poeg, vend ... sõber ja kaasteeline. Nende jaoks, kes maha jäid, juhtus kõik liiga äkki, liiga ootamatult, liiga vara.

Andruse elust ja tegevusest on sestpeale jõudnud rääkida ja kirjutada paljud. On meenutanud kirikujuhid, kolleegid-kaplanid, kolleegid-kirikuõpetajad, kolleegid-õppejõud, õpilased. Pere ja sõbrad.

Andruse järjepidevam töö metodisti kirikus algas, kui ta õnnistati 1988. aastal metodisti kiriku pastoriks ja määrati ametisse Tartusse. 1994. aastast oli ta kolmteist aastat EMK Teoloogilise Seminari rektor. Oma meenutused seoses Andrusega on ka EMK ajakirjal Koduteel ja ajakirja toimetajal. Isiklikult olen käinud koos Andrusega kaks nädalat mööda Püha Maad ja võin tõdeda, et üheskoos rändamine niisuguses paigas köidab inimesed erilise sidemega.

Ajakirja Koduteel kolleegiumisse kuulus Andrus aastail 1999–2007, panustades selles ametis peaaegu pooltesse tänaseks ilmunud numbritesse (kuivas statistika keeles kannavad need järjekorranumbreid 45–87). Nõu ja jõuga oli ta kaasas kauemgi. Kui praegune toimetaja Koduteel tegijate ringi tõmmati, ilmus ajakirjas parasjagu järjejutuna Andruse tõlgitud „Frantsiskus”. Ta on kirjutanud “Harry Potterist” ja “Rehepapist” ja 2001. aasta 11. septembrist ajendatuna “Vägivallatuse väljakutsest” ja paljust muust. Vähe on toimetajal leida loojaid-autoreid, kelles oleks varjul selline valmidus oma mõtteid jagada ja samas ka teadmised, millele seda tehes tugineda. Kui kellelgi on soovi Andrus Norakuga veel kord kaude kohtuda, soovitan lugeda tema kirjutöid. Ka neid artikleid, mis on aastate jooksul rikastanud ajakirja Koduteel.

Kui poleks olnud Andrus Norakut, oleks Koduteel täna hoopis teistsugune ajakiri, EMK Teoloogiline Seminar hoopis teistsugune kool ja küllap ka Eesti Metodisti Kirik tervikuna mingitmoodi teistsugune kirik!

KÄRT JÄNES-KAPP

Andrus Betty Alverile

*Ei, Betty, mitte ainult Emajões
ka ookeanis surevad korallid
atolle söövad kõrged lainevallid
ja happevihm toob maale taevanõe*

*on armastada järsku hiiglatarve
meil on see hetk, kes teab mis homme toob
aeg voolab – jalust viib ta voog
aeg lahkuda – jah palun siin on arve ...*

*las vette variseda tuntud mallid
kui ümberringi surevad korallid
kõik loodu oigab lapsevaevas*

*uut ihu tahaks proovida ma selga
ma siiski enam igatsen kui pelgan
kus Õigus elaks – sellist maad ja taevast*

Jumal on suur!

Kolmas Lausanne'i kongress

MARK NELSON, delegaat

15.–26. oktoobril 2010 peeti Lõuna-Aafrikas Kaplinas kolmandat Lausanne'i maailma evangeliseerimise kongressi. Ülistada Jumalat koos enam kui 4000 kiriku- ja misjonijuhiga 198 riigist andis unustamatu kogemuse. See näitas mulle paremini kui miski muu, kui vägev Jumal tegelikult on.

Kongressi viimasel öhtul peeti armulauaga jumalateenistust, kus armulaualeib ja -vein kanti sisse laulu ja tantsu saatel.

Algus Koduteel 2(101)/2011

Tagakius ja orjus tänapäeva maailmas

Kongressi ajal kirjutasin üles palju kuulnud lugusid ja mitmed neist rääkisid tagakiusamisest. Teadsin varemgi, et statistika kohaselt pole tagakiusamine ülemaailmselt pärast Nõukogude impeeriumi kokkuvarisemist vähenenud. Aga kuni Kapilinna kongressil osalemiseni oli see minu jaoks üksnes statistika. Nüüd on see tegelikkus. Ma olen näinud tagakiusatuid ja rääkinud mõnega, kes on ellu jäänud.

Ameerika Ühendriikidest kongressile sõitnud lakota-indiaanlane juhtis arutelu kristliku teoloogia kultuuriga kohandamise teemadel.

Hiinast pidi kongressile saabuma 200 kristlikku liidrit. Nad ei tulnud. Meile öeldi, et neid oodati lennujaamas, kui nad valmistusid välja lendama. Nende passid konfiskeeriti ja nad pandi koduaresti. Hoolimata jätkuvast Nõukogude-stiilis tagakiusust on kirik Hiinas hämmastavalt kasvanud. On oletatud, et Hiinas võib tänapäeval olla kuni 100 miljonit kristlast.

Aga tagakius Hiinas on mõõdukas võrrelduna teiste maadega.

Kõige liigutavam oli ehk üks Põhja-Koreaga seonduv lugu. Maalt, mida vahel nimetatakse viimaseks stalinistlikuks riigiks, ei lubatud kongressile tulla mitte kellelgi. Aga ühel öhtusel istungil astus lavale koolivormis teismeline tütarlaps ja luges ette oma loo. Ta sündis kaheksateist aastat tagasi ühes Põhja-Korea mõjuvõimsas perekonnas. Tema isa oli diktaator Kim Jong Ili abi, aga kui ta langes ebasoosingusse, pidi pere põgenema Hiinasse, kus neist said kristlased. Hiinas olles tundis isa kutset misjonärina Põhja-Koreasse tagasi pöörduda. Enne kui ta jõudis selle mõtte teoks teha, ta vahistati ja saadeti tagasi Põhja-Koreasse, kus ta istus kolm aastat vangis. Pärast vabanemist õnnestus tal taas Hiinasse pageda ja tütreaga ühineda. Perekond oleks saanud põgeneda Lõuna-Koreasse, aga isa tundis jätkuvalt kutset rääkida põhjakorealastele Jeesusest ja nii ta pöörduski tagasi Põhja-Koreasse.

Tütar jätkas: “Mu süda murdub, rääkides teile, et Põhja-Korea võimud avastasid tema tegevuse 2006. aastal ja ta vangistati taas. Sellest ajast pole ma ei temalt ega tema kohta midagi kuulnud. Tõenäoliselt on ta riigireetmises ja spionaažis süüdistatuna kusaigil avalikult maha lastud, nagu tagakiusatud kristlastega Põhja-Koreas väga tihti juhtub.”

See õbluke teismeline, kes praegu elab Lõuna-Koreas, jätkas ja rääkis oma plaanidest minna ülikooli ja seejärel “just nagu mu isa kasutati Jumala riigi töös, igatsen ka mina olla kuulekas Jumalale. Ma tahan viia Jeesuse armastuse Põhja-Koreasse ... Ma loodan austada oma isa ja ülistada oma taevast Isa. Ma palun alandlikult, et teie süda oleks Põhja-Korea rahva, minu rahva vastu sama avatud kui Jumalal.”

Ta kummardas sügavalt, nagu korealastele omane, ja lahkus häbelikult lavalt. Mida oskan ma seepeale öelda? Mul ei ole sellele mõjuvale loole midagi lisada, võin üksnes palvetada, et Jumal annaks mulle sama tugeva usu kui sellel noorel tütarlapsel.

Kongressil räägiti nii palju lugusid. Seal oli Nigeeria peapiiskop, kes rääkis, kuidas rahvahulk tungis tema majja, et ta tappa, ning kuidas tema naist peksti ja vägistati. “Ma olen kaotanud kolleegi, kes on põletatud elusalt oma kirikus,” rääkis ta. “Ja ma tean, et ühel päeval ma suren. Aga selle päevani kuulutan ma evangeeliumi – evangeeliumi, mille pärast tasub elada ja mille pärast tasub ka surra.”

Hetk kolmanda Lausanne' kongressi avatseremoonialt.

Kongressil paigutati delegaadid istuma laudade ümber, et oleks võimalik teha grupitööd. Janek Pallasel oli eesõigus istuda ühe laua taga koos noore mehega ühelt islamimaalt. Too oli olnud vangis oma kristliku töö pärast, teda oli piinatud, kuid siis vabaks lastud. Noormees oli sõitnud Lõuna-Aafrikasse salaja, sest kui oleks teatud, et ta sõidab konverentsile, oleks see kaasa toonud suured probleemid. Kongressi ajal sai ta teate, et neliteist tema kristlasest sõpra on vahistatud. Ta nõustus minema oma lauanaabritega grupipildile, kuid hoidis kätt näo ees, et ta ei oleks äratuntav.

Kongressil liikus palju inimesi, kelle rinnasildil oli sinine täpik. Meile tuletati pidevalt meelde, et see tähendab: ÄRGE NEID FOTOGRAFEERIGE. Sest näiteks kas või ettevaatamatult Facebook'i pandud foto võib neile inimestele maksta elu.

Selline on maailm, kus me elame. See kõik juhtub täna. See kõik tuletab mulle meelde, et meil Eestis on põhjust olla tänulik paljude asjade eest. See paneb mind ka küsima, mida on evangeelium väärt. Need lood rõhutavad, et ei ole midagi tähtsamat kui Jumala riik. Võrreldes Jumala riigiga kahvatab kõik muu meie elus, kõik muu maailmas. Need mehed ja naised, kes on valmis surema oma usu eest, ei ole rumalad, kes jätavad end ilma "headest asjadest". Nemad on need, kelle prioriteedid on selged. Nad keskenduvad igavikulistele väärtustele, mis on üle kõigest muust siin maailmas. Jumala riik, nagu Jeesus ütles, on kui hinnaline pärl, mille saamiseks tasub kõik muu maha müüa (Mt 13:45–46).

Muidugi, me kõik ei ole kutsutud saama märtriks, aga me oleme kutsutud tegema oma osa oma olukorras, et olla Jeesuse tunnistaja ja muuta maailma Tema näo järele. Näiteks rääkis Indiast pärit ilus ja habras noor naine Pranitha, kuidas armastus Jeesuse vastu on juhtinud teda töötama orjade vabastamise nimel. Meile räägiti, et ÜRO andmetel on täna maailmas 27 miljonit orja, mis teeb orjakaubandusest narkokaubanduse järel suuruselt teise illegaalse äri maailmas. Absoluutarvudes võetuna elab täna rohkem inimesi orjuses kui 150 aastat tagasi, kui orjus väidetavalt kaotati.

Pranitha sõnul peetakse Indias orjuses 10–15 miljonit last hoolimata asjaolust, et orjus ei ole lubatud. Ta näitas videot, mille ta oli üles võtnud varjatud kaameraga ja millel orjastatud naised kandsid varahommikust hilisõhtuni pea peal 50-kilogrammiseid tellisekoormaid. Need naised, lapsed ja mehed on müüdnud orjusesse majanduslike võlgade tõttu, aga veel pikka aega pärast seda, kui võlg on makstud, keelduvad omanikud neid vabastamast. Nende lapsed muudetakse omakorda orjadeks ja nii jätkub see põlvest põlve. Aga tänu selle noore naise julgusele koguda tõendeid ja survestada kohalikke võime seadust järgima on vabastatud hulk orje. See on algus. Nagu 19. sajandil võitlesid orjuse keelustamise eest kristlased, näiteks William Wilberforce Suurbritannias, nii on ka Indias just kristlased nagu Pranitha need, kes näevad, et kui kogu inimsugu on tehtud Jumala näo järele, siis on orjus midagi niisugust, mis tuleb keelata.

William Wilberforce (kes oli muu-

seas metodist) Suurbritannias, Pranitha Indias, aga kuidas on lood Eestis? Meil on nii hea elu võrreldes suurema osaga maailmast, aga kindlasti on Jumal määranud meilegi oma, samavõrd tähtsa rolli, mida täita. Lausanne'i kongress ei olnud mõeldud üksnes selleks, et rääkida hämmastavaid lugusid, see oli mõeldud selleks, et kutsuda meid tegudele. Mida on meil kongressil kuulnud näidetest õppida rolli kohta, mida Jumal on ette näinud meile?

Viimaks on käes Maakonna-rahva aeg

Üldistungite kõrval koguneti kongressil ka mitmesugustele väiksematele sessioonidele. Tulenevalt oma seotusest soome-ugri misjoniga osalesin mina sessioonidel, mis tegelesid misjoniga väikestes etnilistes rühmades. Arutelud olid lummavad. Maoori Uus-Meremaalt, lakota-indiaanlane Ameerika Ühendriikidest, paljude Aafrika hõimude esindajad, kõmrid (uellselased) ja mina, kes ma esindasin nii Eestit kui soome-ugri tööd. Neist vestlustest mõistsin, et meie soome-ugri töö on õigupoolest osa suuremast liikumisest, millel Jumal on lasknud viimasel paarikümnel aastal kujuneda, et arendada ehedaid kohalikke kirikuid viisil, mida kirikuajaloos on väga harva nähtud.

Üldjuhul on kristluse omaksvõtt tähendanud ka missioneeriva kultuuri omaksvõttu. Kirikuhooned järgivad kogu maailmas arhitektuuristiili, mis on kujunenud Euroopas. Vaimulike riietus on liturgiline alba ja stoola või siis ülikond ja lips sõltumata kultuurist, mille raames kirik tegutseb. Enamik kristlikke laule on tõlked saksa või inglise keelest ja neid saadetakse orelil, klaveril või kitarril isegi siis, kui vastava kultuuri traditsiooniline rütm nende pillidega ei sobitu, nagu näiteks hantidel. "Kristlik kultuur", mis sisuliselt pole midagi muud kui domineeriva etnose kultuur, lihtsalt võetakse üle.

Isegi need missioloogid, kes viimastel aastatel on rõhutanud kultuuriga kohanemise vajalikkust (*incarnational approach*), pole süüst puhtad. Kohaliku kultuuriga "kohanemist" kasutatakse sageli kui vahendit inimeste pööramiseks – kultuuri ei tun-

nustata kui olemuslikult väärtuslikku nähtust, vaid seda kasutatakse pigem kui lõksu. Väikeste etniliste gruppide kristlikud juhid väitsid kongressil peetud aruteludes üksmeelselt, et see, mida sageli esitletakse põlisrahva kiriku "ideaalse mudelina" – iseenast haldav, laiendav ja majandav – peegeldab jätkuvalt kolonialismi, sest mudelist puudub teoloogiline aspekt (*self-theologizing*). Väikesteid rahvakilde oleks vaja julgustada esitama sedasama üht tõest muutumatu teoloogiat läbi sõnade ja vormi, mis on omased nende kultuurile, selle asemel, et importida saksa, ameerika või bütsantsi teoloogilisi väljendusi.

Väikerahvaste kristlikud liidrid tõdesid, et misjonit on vedanud domineerivad kultuurid, eeskätt inglise ja ameerika oma, ja et nende viimaste aastate parimadki püüdlused "kohadena kohaliku kultuuriga" on läbi kukkunud. Aga täna on maailm muutumas. Lääne kristlased on kaotamas oma domineerivat positsiooni, sest suurem osa kristlasi elab nüüd globaalses lõunas ja idas. See nihe on loonud väikestele etnilistele gruppidele võimaluse rääkida vajadusest, et kirik toimiks harmoonias kohaliku kultuuriga.

Mul oli eesõigus jagada nendega oma kogemusi tööst hantide, udmurtide, komide ja maridega ning omakorda kuulda sama põnevatest arengutest teiste väikerahvaste juures üle kogu maailma.

Kõige enam nautisin ma kohtumist Walesi delegaatidega. Pärast kõnelust noore uelsslanna Menna Machrethiga, kes on kõmri keele ühingu esinaine, sai minust Walesi fänn. Ta kirjeldas oma maad kui esimest Inglismaa kolooniat, ja ilmselt ka viimast. Okupeeritud Inglismaa poolt 13. sajandil, võeti kõmri keelt lõpliku väljasuremise eest kaitsev seadus vastu alles 1990. aastate alguses. Sarnasus Walesi ja Eesti kogemuse vahel on ilmne. Nüüd löövad Walesi kristlased nagu Menna aktiivselt kaasa kõmri kultuuri ja identiteeti toetavates poliitilistes ja sotsiaalsetes ettevõtmistes. Ma tundsin, et Menna-taolistelt aktiivsetelt

kõmri kristlastelt on meil palju õppida.

Rääkides Walesi delegaatidega, pakkusin ma naljatades välja idee Eesti-Walesi liidust Euroopa hõivamisel. Maailm on muutumas ja väikestel rahvastel on nii palju pakkuda. Suured rahvad kogu oma poliitilise ja majandusliku vägevusega on kaotamas võitlust nii paljude tänase maailma probleemidega, mis keerlevad etnilise identiteedi ümber. Ükskõik, kas räägivad kristlased seni veel evangeliseerimata rahvakildude evangeliseerimisest või üritavad poliitikud hakkama saada etniliste gruppide probleemidega Afganistanis või Belgias, väikesed rahvad nagu eestlased või kõmrid võivad sellesse anda panuse, mida suured ei suuda.

Väikesed rahvad mõistavad emakeele ja kultuurilise identiteedi väärtust, mõistavad valu ja hirmu, mida põhjustab oma rahvuse ja oma identiteedi allasurumine ja kadumine. Kanadalasena võin öelda, et eestlased on mulle seda õpetanud, avades mulle seeläbi võimaluse töötada soome-ugri rahvastega Venemaal. Väikesed rahvad, nagu eestlased ja kõmrid, saavad suunata suuremaid, kes ekslevad pimesi etniliste suhete miiniväljal.

Me elame maailmas, mis on muutumas nii poliitiliselt kui religioosselt. Vanad võimsad jõukeskused on kaotamas oma domineerivat rolli ning uued jõud on tõusmas. Mida toob tulevik? Kas me peaksime olema optimistlikud või pessimistlikud? Euroopa kiriku halvenev olukord muudab kahtlemata pessimistlikuks.

Alustades Kaplinnast koduteed, istusin oma esimesel lühikesel lennuotsal Johannesburgi kõrvuti Ghana delegaadiga, kellel olid seljas kirevavärvilised aafrika rõivad. Kui ütlesin talle, kust ma olen (ja seletasin, kus Eesti asub), küsis ta, kuidas kirikul Eestis läheb. Vastasin, et nagu kõikjal Euroopas, on kirik väike ja hädas. Ta vaatas mind, silmis nukrus. "Me teame kõiki neid häid asju, mida teie inimesed, Euroopa misjonärid, meie heaks on teinud. Teil on nüüd olemas kogu see materiaalne heaolu, aga

meie, aafriklased, teame, et Jumal on see, kes pakub rõõmu. Ma palvetan teie pärast."

Kas me peaksime tulevikku vaatama pessimistlikult? Üks asi, mida Kolmandal Lausanne'i kongressil osalemine mulle õpetas, on see, et Jumal on suur. Euroopa võib tõusta või langetada, aga Jumal on suur. Sajandeid saatis Euroopa misjonäre Aafrikasse. Nüüd aafriklased mitte ainult ei palveta Euroopa pärast, vaid saadavad sinna aktiivselt misjonäre. Ükskõik kui palju maailm ka ei muutu, Jumal on suur.

Küsimus on selles, missugune on meie roll selles muutuv maailmas. Kohtumine kõmri ja teiste väikerahvaste kristlike juhtidega näitas mulle, et kõik need muutused ja kogu see ebakindlus võivad anda väikestele rahvastele uue võimaluse asju omalt poolt mõjutada.

Ja nii olengi jõudnud taas kord "Sõrmuste isandani". Üks põhjus, miks see raamat (ja filmid) on nii populaarsed, peitub selles, et see on lugu kellestki väikesest, kes saab hakkama millegi suurega. Kääbikud on Tolkieni välja mõeldud maailmas väikesekasvuline, ainult meetripikkune rahvas, kes on kogu aeg elanud oma väikeses turvalises Maakonnas (Shire's). Aga kui maailm muutub ja kõik tundub lootusetu, on nad kutsutud vastu panema ja tegema seda, mida suuremad ja tugevamad kunagi ei suudaks.

"Mina võtan Sõrmuse," lausus ta, "kuigi ma ei tunne teed."

Elrond tõstis pilgu ja vaatas teda ning Frodo tundis, kuidas tema pilgu teravus ta südame purustab. "Kui ma saan kõigest kuuldust õigesti aru," sõnas mees, "arvan ma, et see ülesanne on sulle mõeldud, Frodo, ja kui sina teed ei leia, siis ei leia seda keegi. See on Maakonna rahva tund, kui nemad tõusevad oma vaiksetelt väljadelt kõigutama torne ja Suurte nõukogusid."

(J. R. R. Tolkien. Sõrmuste isand. Sõrmuse vennaskond. Tõlkinud Votele Viidemann ja Ene Aru. Tiritamm, 1996, lk 283.)

Vigade parandus

Eelmises numbris mõistete selgituses toodud *World Council of Churches* korrektne vaste eesti keeles on Kirikute Maailmanõukogu (KMN).

Loe, vaata, kuula

Videod ja muud materjalid Lausanne'i kongressi koduleheküljel www.lausanne.org/cape-town-2010/schedule.html

Eupenis orelit kaemas

Oreli üldvaade.

Fotod: Koduteel

Orelimeister Guido Schumacher kohalikule televisioonile intervjuud andmas.

Nõupidamine orelimeistri kabinetis 25. juunil 2011: ajalooline hetk, mil Toomas Pajusoo, Göran Grahn ja Guido Schumacher otsustavad, et orel pühitsetakse Tallinnas 30. oktoobril.

Vestlushoos on Eesti kultuuriatašee Kadri Jauram ja oreliisõber Mati Soode.

Virve Soode valvsa silma all täideti orelifondi kroonikaraamatut ka Eupenis.

Töökoja avamisele kogunes suur rahvahulk.

Koos Eesti oreliisõprade tervitusega andis pastor Toomas Pajusoo orelimeister Guido Schumacherile kingitusena üle ka Tauno Kangro valmistatud küünlajala.